

GF - Folkepensionister/Pensionister (Bemærkninger) |

Bestemmelserne om Gensidig Forsørgelsespligt har alvorlig slagside for samfundet.

Otto Teglgård Ravn

Borger i Danmark

Forfatterens note

Der er ikke under nogen form, modtaget honorar eller vederlag ifm. udarbejdelse af herværende notat.

Resumé

I forbindelse med udarbejdelse af dette notat, er en stor del af gældende bestemmelser gennemgået, herunder beregninger gennemført med Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel som underlag, bl.a. omfattende familietyper som, LO-familie (med to voksne og to børn), Pensionist med ATP (enlig), samt Dagpengemodtager (enlig).

Notatet vil ikke gå i detaljer med de gennemførte beregninger, men beskrive et efter forfatterens opfattelse mangelfuldt materiale, som danner forudsætningerne for de beregninger, der gennemføres og efterfølgende præsenteres for de folkevalgte politikere som beslutningsgrundlag, hvilket betyder, at der tegnes et ganske misvisende billede af de økonomiske forudsætninger, der er gældende for

- jævnaldrende gifte/samboende pensionister
- for gifte/samboende pensionister med eksempelvis 2-10 års aldersforskel og den ene part forsat er under aldersgrænsen for folkepension samt
- ikke mindst for gifte samboende par, hvor den ene part er FTP og den anden part folkepensionist eller på arbejdsmarkedet

der for nuværende kan blive udsat for helt uhørt behandling fra det offentliges side rent økonomisk. Ligeledes er det kritisabelt, at der ikke foreligger samfundsøkonomiske beregninger/analyser som understøttelse af de forskellige familietypermodelers betydning for - og indvirkning på samfundsøkonomien.

Nogleord: Motivationsfremmende

Samfundsøkonomi og regeltyranni

Aldersdiskrimination

Bestemmelserne om Gensidig Forsorgelsespligt har alvorlig slagside for samfundet.

Motivationsfremmende

Motivationsfremmende regler er et "must"

Det er mildt sagt meget lidt motivationsfremmende, at man opbygger et system, hvor man fratager de arbejdsduelige borger - herunder folkepensionister, der kan og vil yde en ekstra indsats med henblik på at forbedre deres nærmeste pårørende og egen økonomiske forhold ved at yde en indsats på arbejdsmarkedet.

Det virker demoraliserende og sygdomsfremkaldende over for alle berørte parter at være frataget mulighederne til selv at forbedre deres økonomiske forhold, der altid vil være sat under pres, når et almindeligt aktivt arbejdsliv ikke længere er mulig, uanset om det skyldes sygdom, ulykker af forskellig art eller at man ikke er attraktiv i erhvervslivet pga. at alderen ikke er under 60 år.

Det må være et krav, at hele systemet støtter op om et samfund, hvor det at være gift/samboende har præcedens fremfor det nuværende system, der splitter familierne fra hinanden skaber utrygge forhold for de mange enlige, der bidrager til en samfundsøkonomisk belastning, der langt overgår de beregninger, der fremgår af de "familietypermodeller" der anvendes, som udelukkende fokuserer på beregninger, der giver et misvisende billede af de faktiske forhold for tusindvis af mennesker og den virkelighed, de oplever i hverdagen.

Samfundsøkonomi og Regeltyranni

Samfundsøkonomiske beregninger skal synliggøres

Der skal fastlægges retningslinjer for gennemførelse af samfundsøkonomiske beregninger, der fremlægges offentligt, hvor de økonomiske konsekvenser af de beregninger der gennemføres i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel tydeliggøres, og hvor der, indtil andet led, skal medtages forhold som har væsentlig indflydelse på samfunds samlede økonomi inden for området - herunder eksempelvis

- Besparelser ved forenkling, og dermed administration af det samlede regelsæt for beregning af ydelser.
- Besparelser vedrørende hele området, der omhandler boligudgifter under alle former, herunder CO² besparelser samt miljø gevinster.
- De begreber der anvendes, er ikke defineret og entydige, hvilket give anledning til misfortolkning af reglerne samt gør det uoverskueligt for lægmand at forstå lovgivningen. Eksempelvis anvendes begrebet "*arbejdsindkomst*" i flæng. Det betyder, som det kan ses af eksemplet herunder, at en pensionist, der har en enkeltmandsvirksomhed vil opfatte de indtjente penge som "*arbejdsindkomst*", men det er det ikke - det er kapitalindkomst. Der skelnes skarp imellem ren "*lønindkomst*" og al anden indkomst. I praksis betyder det en væsentlig forskel (se fig. 1) såfremt der opnås en "*arbejdsindkomst*" på 100.000 kr. som kapitalindkomst er der 7.800 kr. tilbage til pensionisten er det som lønindkomst er

der 57.960 tilbage til pensionisten.

Fig1

Resultat for Virksomhed - Aktiv Pensionist				Statens resultat			
Årlig opgørelse for enlig pensionist		Udoddet som udbytte	Udbetalt som løn	Årlig opgørelse for enlig pensionist	Udoddet som udbytte til aktiv pensionist	Udbetalt som løn til aktiv pensionist	Udbetaling til ikke aktiv pensionist
Virksomhed Indtjening	100.000			Med en erhvervsaktiv pensionist			
Skat 22%	22.000			Skat ind	22.000	22.000	
Rest udloddes til Holding	78.000						
Udbetales som løn			100.000	AMB 6%		6.240	
Udloddes fra Holding til privat	78.000			Skat af løn 37%		26.551	
AMB 8%			8.000	Skat ind	21.060		
			92.000	Direkte skatteindtægt	43.060	54.791	
Skat af løn 37%			34.040	Udbetaling	80.736	20.733	80.736
Skat op til første 100k =27%	21.060			Skat af udbetaling	29.872	7.671	29.872
Tjent efter skat	56.940	56.940	57.960	Reelt sparet udgift	50.864	13.062	0
Mistet pensionstillæg	78.000		0	Resultat	93.924	67.853	50.864
Skat af tillæg 37%	28.860		0	Statens resultat i alt	93.924	67.853	50.864
Pensionstillæg efter skat mistet	49.140	49.140	0				
Pensionists indtjening ved at være erhvervsaktiv		7.600	57.960				
Opgjort overskud/ underskud		7.600	57.960				

Konklusion: Såfremt en gift pensionist der sambeskattes, vælger at være erhvervsaktiv i sin egen mindre virksomhed er der, ud af en indtjening på 100.000 kroner - i alt DKK 6.076/57.960 (alt efter udbetalingsform) tilbage til den aktive pensionist, i forhold til en pensionist der ikke er aktiv.

- Begrebet "suppl. pensionsydelse 17.500" anvendt i en tabel kan være det man i daglig tale kalder "Ældrecheck" men kan også opfattes som ATP.

- I >Finansministeriets Faktaark 30. november 2018, Virkning på rådighedsbeløbet for familietypeeksempler< er ATP ikke medtaget, selvom man eks. har medtaget >100.000 kr. i

privat pensionsudbetaling<, har man 100.000 i privat pensionsudbetaling, må der nødvendigvis også være ATP til udbetaling.

- Bemærkning indsat i ovennævnte faktaark ved een af tabellerne (se tabel indsat herunder)

Det bemærkes, at beregningerne alene skal ses som illustrationer af virkningerne for udvalgte typeeksemplers rådighedsbeløb. Beregningerne dækker således ikke alle mulige situationer og er ikke nødvendigvis repræsentative for pensionisterne samlet set.

- Ved gennemgang af reglerne vil det for lægmand være stort set umuligt selv at beregne de ydelser man har krav på, hvilket også vanskelig gøres af, at indenfor visse områder kan kommunen vurdere hvilken ydelser, de vil mene man er berettiget til.

Vedrørende de økonomiske beregninger er der to spørgsmål der trænger sig på:

- 1) Hvorfor er der ikke udført samfundsøkonomiske beregninger, som er tilgængelige for offentligheden?
- 2) Hvorfor finder man Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel og de gennemførte beregninger tilfredsstillende, når de ikke viser konsekvenserne af - eller er retvisende i forhold til, en ikke uvæsentlig stor del af samboende pensionister?

Det bemærkes, at beregningerne alene skal ses som illustrationer af virkningerne for udvalgte typeeksemplers rådighedsbeløb. Beregningerne dækker således ikke alle mulige situationer og er ikke nødvendigvis repræsentative for pensionisterne samlet set.

Tabel 1

Samlet virkning af indgåede aftaler på rådighedsbeløbet i 2019 og 2025 for udvalgte familietype-eksempler af enlige pensionister

Kr., 2019-niveau	Fullt supplerende pensionsydelse		Aftapning af pensionstillægget				Kun grundbeløb	
	Ingen anden privat indkomst		100.000 kr. i privat pensionsudbetaling		100.000 kr. i privat pensionsudbetaling og 150.000 kr. i arbejdsindkomst		400.000 kr. i privat pensionsudbetaling	
	2019	2025	2019	2025	2019	2025	2019	2025
Folkepension i alt	400	3.550	5.000	6.350	17.350	16.700	150	1.450
- Grundbeløb	150	1.450	150	1.450	150	1.450	150	1.450
- Pensionstillæg	150	1.650	4.850	4.900	17.200	15.200	0	0
- Suppl. pensionsydelse	100	450	0	0	0	0	0	0
Personlige skatter	-150	-1.350	-1.900	-2.400	-6.600	-6.350	-50	-550
Virkning for lejere	250	2.200	3.100	3.850	10.800	10.350	100	900
Boligydelse	-50	-350	-850	-1.150	0	0	0	0
Virkning for lejere	200	1.850	2.250	2.700	10.800	10.350	100	900

Aldersdiskrimination

Folkepensionister alder diskrimineres

Der er en kultur i det danske samfund, som ikke bliver modgået fra lovgivernes side i tilstrækkelig grad, alle pensionister herunder folkepensionister diskrimineres af lovgiverne, i den forstand, at de ikke behandles ligeværdige i forhold til de mennesker der er i beskæftigelse.

De menneskelige aspekter tilsidesættes i en grad der er meget lidt flatterende for de folkevalgte i et velfærdssamfund som det danske, hvor man fristes til at tro, at de materielle værdier vægtes højere end de immaterielle og menneskelige værdier.

Eksempel - uddrag: [Af LBK nr. 1110 af 10/10/2014 Gældende. Kapitel 4 a

Ydelser ved dødsfald (ATP-bidrag vedrørende tiden fra den 1. januar 2002)

Ydelser til ægtefæller og samlevende

§ 14 b. Til efterlevende ægtefæller eller samlevende efter medlemmer af tillægspensionsordningen udbetales der ved medlemmets død et engangsbeløb på 40.000 kr. Retten til engangsbeløbet for ægtefæller berøres ikke af, at separation mellem ægtefællerne har fundet sted.

§ 14 c. Ydelsen efter § 14 b, stk. 1, nedsættes med lige store beløb fra og med det år, hvor medlemmet fylder 66 år, til og med det år, hvor medlemmet fylder 69 år, således at retten til ydelsen helt bortfalder ved medlemmets fyldte 70. år.]

Det anses for at være groft diskriminerende, at de folkepensionister der lever længere end 5 år efter pensionsalderen, her fastsat til helt at bortfalde ved medlemmets fyldte 70. år (hvilket ikke er tilladt i ansættelseskontrakter i erhvervslivet), ikke kan opretholde den økonomiske støtte... det bliver ikke mindre omkostningskrævende at få en afdød eventuel ægtefælle bisat.

Blot ét eksempel ud af utallige, men budskabet er, at der foregår fra samfundets side en nedgørelse af pensionister og ældre i bred forstand der er nedslidende, sygdomsfremkaldende og ensomheds skabende, der medvirker til at skabe den "Ældrebyrde" nogen taler om.

Et gennemført motivationsfremmende system i samfundet ville skabe en ÆLDRE – STYRKE der vil være et kæmpe aktiv for det danske samfund.

Pensionistforhold vedrørende GF - Bilag 1. Eksempel på manglende entydighed i anvendte begreber

Som omtalt i Hoved notatet, er det umuligt for borgerne at fastlægge hvilke ydelser man er berettiget til, ved at granske og læse reglerne.

Det er Kommunerne der skal vurdere om udgiften er nødvendig iht. BEK 1636, der skal til og med foreligge > dokumentation for, at udgiften er nødvendig<.

I LBK 983, skal Kommunen foretage en >nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold<.

Det giver anledning til at følgende bemærkning.

Almindeligvis vil et overordnet dokument tage præcedens over lavere liggende dokumenter således at LBK fremsætter det strengeste krav.

Det anses ikke for at være et velskrevet regelværk, når et lavere liggende dokument opsætter strengere krav end et overordnet dokument – så kan man anføre, at der i BEK er tale om en præcisering af teksten i LBK, hvilket kan være rimeligt, blot der ikke sker en skærpelse af kravet som fremsat i LBK.

Det kan ligeledes ses af Kapitel 8. at anvendelsen af begreber der vedrører indtægt, er meget intetsigende.

Vedrørende Kapitel 8. anvendes der begreber som:

>indtægt ved personligt arbejde< (findes der mon en indtægt der vedrører "indtægt ved ikke personligt arbejde"? I bekræftende fald hvor høre den så hjemme?)

>lønindtægt<

>indtægt fra egen virksomhed< (hvilken type virksomhed?)

> Personlig indkomst< (Personlig indkomst omfatter alle de indkomster, der indgår i den skattepligtige indkomst, og som ikke er kapitalindkomst)

>indtægten ved personligt arbejde fra egen virksomhed< (hvilken type virksomhed?)

Sammenholdt med at man andre steder skriver f.eks. >arbejdsindkomst< kan ingen ved deres fornufts fulde brug af de nedskrevne regler er overskuelige, let tilgængelige eller ensartede med veldefinerede begreber.

BEK nr 1636 af 13/12/2018 Gældende

Kapitel 7

Helbredstillæg til tandproteser, briller og fodbehandling

§ 26. Kommunen yder helbredstillæg efter lovens § 14 a, stk. 4, til dækning af udgiften til en aftagelig tandprotese. Tilskuddet ydes til helproteser og helsæt i form af akryl-proteser og til aftagelige delproteser i form af stålunitor-proteser, med mindre en akryl-protese er mere velegnet. Helbredstillægget omfatter de udgifter, der indgår i behandlingsforløbet, herunder udgiften til dublikering og rebasering.

Stk. 2. Til pensionister, der ønsker en fast protese, beregnes helbredstillægget i forhold til prisen på den type aftagelig tandprotese, som alternativt ville være nødvendig.

§ 27. Kommunen yder helbredstillæg efter lovens § 14 a, stk. 4, til dækning af udgiften til individuelt fremstillede:

- 1) permanente briller, der afhjælper nær- og langsynethed, herunder bygningsfejl, eller
- 2) ikke permanente briller (læsebriller), hvis synsnedsettelsen nødvendiggør briller med en styrkeforskel på glassene på 1 dioptri eller mere og/eller læsebrillen skal afhjælpe en bygningsfejl på 1 dioptri eller mere på mindst ét øje.

Stk. 2. Ved briller og læsebriller forstås en standardbrille, hvor der ydes tilskud til stel og henholdsvis enkeltstyrkeglas og bifokale glas.

Pensionistforhold vedrørende GF - Bilag 1. Eksempel på manglende entydighed i anvendte begreber

Stk. 3. Til pensionister, der ønsker progressive glas, beregnes helbredstillægget i forhold til prisen på en standardbrille med bifokale glas af tilsvarende styrke. Til pensionister, der ønsker kontaktlinser, beregnes helbredstillægget i forhold til prisen på en standardbrille med enkeltstyrkeglas af tilsvarende styrke.

§ 28. Kommunen yder helbredstillæg efter lovens § 14 a, stk. 4, til dækning af udgiften til nødvendig og vedvarende fodbehandling. Tilskuddet ydes til behandling i form af almindelig fodpleje og egentlig fodbehandling, som pensionisten ikke selv kan varetage, og som ikke er omfattet af sundhedsloven eller anden lovgivning.

§ 29. Ved ansøgning om helbredstillæg efter lovens § 14 a, stk. 4, til dækning af udgifter til tandproteser, briller og fodbehandling, skal kommunen foretage en vurdering af, om udgiften er nødvendig. Afgørelsen skal træffes på et fagligt grundlag, hvor der er dokumentation for, at udgiften er nødvendig.

§ 30. Ved indgåelsen af de prisaftaler, der kan lægges til grund for beregning af helbredstillæg, bør kommunen sikre sig, at aftalen indeholder den nødvendige kapacitet og geografiske nærhed og de nødvendige valgmuligheder.

Kapitel 8

Opgørelse af indtægt ved personligt arbejde og ved udenlandske indtægter m.v.

§ 31. Indtægter ved personligt arbejde efter lovens § 27, stk. 1, omfatter lønindtægt eller indtægt, der midlertidigt træder i stedet herfor, samt indtægt fra egen virksomhed, i hvis drift den pågældende tager aktivt del, hvis disse indtægter indgår i den personlige indkomst efter personskattelovens § 3, stk. 1.

[Personskatteloven § 2 Foruden den skattepligtige almindelige indkomst opgøres personlig indkomst, kapitalindkomst, aktieindkomst og CFC-indkomst.]

[Personskatteloven § 3 Personlig indkomst omfatter alle de indkomster, der indgår i den skattepligtige indkomst, og som ikke er kapitalindkomst.]

[Personskatteloven § 4 Kapitalindkomst omfatter det samlede nettobeløb af:

- 1) renteindtægter og renteudgifter samt fradrag efter ligningslovens § 6 og § 6 A,*
- 2) skattepligtige gevinster og fradragsberettigede tab efter kursgevinstloven,*
- 3) beregnet kapitalafkast i selvstændig erhvervsvirksomhed efter virksomhedsskattelovens § 7, som overføres til den skattepligtige inden oplysningsfristen efter skattekontrollovens § 10, stk. 2, og § 11, jf. § 13, for indkomståret, med fradrag af kapitalafkast, der er medregnet i den personlige indkomst efter virksomhedsskattelovens § 23 a,*
- 3 a) beregnet kapitalafkast efter virksomhedsskattelovens § 22 a, med fradrag af kapitalafkast, der er medregnet i den personlige indkomst efter virksomhedsskattelovens § 23 a, samt beregnet kapitalafkast efter virksomhedsskattelovens § 22 c,*
- 4) skattepligtigt aktieudbytte omfattet af ligningslovens § 16 A, stk. 1, stk. 2, nr. 1-3, stk. 3, nr. 1 og 2, og stk. 4, der ikke er aktieindkomst efter § 4 a,*
- 5) skattepligtig gevinst og fradragsberettiget tab efter aktieavancebeskatningslovens §§ 18, 19 C og 22, der ikke er aktieindkomst efter § 4 a,*
- 5 a) skattepligtig gevinst og fradragsberettiget tab ved afståelse af medlemsbeviser i foreninger m.v., der er skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, bortset fra investeringsforeninger,*
- 5 b) beløb, der er modtaget fra et pengeinstitut, realkreditinstitut, fondsmæglerselskab, investeringsforvaltningsselskab, en forvalter af alternative investeringsfonde, en finansiel rådgiver eller en investeringsrådgiver, som følge af at det pågældende pengeinstitut m.v. har modtaget gebyrer, provisioner eller andre pengeudbetalinger fra et investeringsinstitut, og som vedrører investering i en aktie eller et investeringsbevis omfattet af aktieavancebeskatningslovens §§ 19 C eller 22,*
- 6) overskud eller underskud af en- eller tofamilieshuse mv., fritidshuse, ejerlejligheder og lignende, som nævnt i ejendomsværdiskattelovens § 4, nr. 1-5 og 9-11,*
- 7) de i ligningslovens § 8, stk. 3, omhandlede provisioner mv.,*
- 8) rentekorrektion efter virksomhedsskattelovens § 11, stk. 3,*

Pensionistforhold vedrørende GF - Bilag 1. Eksempel på manglende entydighed i anvendte begreber

9) indkomst ved selvstændig erhvervsvirksomhed, når antallet af ejere er større end 10 og den skattepligtige ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang, samt indkomst ved selvstændig erhvervsvirksomhed efter ligningslovens § 8 K, stk. 2, når antallet af personlige ejere er større end 2 og den skattepligtige ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang,

10) indbetalinger som nævnt i ligningslovens § 14 A, stk. 1,

11) indkomst fra udlejning af afskrivningsberettigede driftsmidler og skibe uanset antal ejere, når den skattepligtige ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang,

12) vederlag, der omfattes af ligningslovens § 5 C,

13) afkast efter pensionsbeskatningslovens § 53 A, stk. 3,

14) fortjeneste opgjort efter ejendomsavancebeskatningslovens regler,

15) beløb, der er skattepligtige eller fradragsberettigede efter ligningslovens § 12 B, stk. 4-7 eller stk. 9,

16) beløb, der er skattepligtige eller fradragsberettigede efter afskrivningslovens § 40 C, og

17) overskud ved lejerens og andelshaveres fremleje eller udlejning omfattet af ligningslovens § 15 Q, stk. 1 og 3.

Definition Kapitalindkomst eksempler:

1) Som kapitalindkomst regnes bl.a. renteindtægter, aktieudbytte, lejeindtægter fra udleje af boliger eller andre kapitalgoder, boligejernes beregnede indkomst af den husleje, de sparer ved at eje deres egen bolig (også kaldet lejeværdien af egen bolig), kapitalgevinster mv. Ofte regnes også indtægter som jordrente og ressourcerente i praksis som kapitalindkomst

2) Kapitalindkomst består bl.a. af renter af bankindestående og obligationer og renter af lån.

3) Lejeindtægter er også kapitalindkomst. Med virkning fra skatteåret 2018 er der vedtaget en lov der ændrer på reglerne for udlejning af bolig og fritidsbolig.

Note: Udlodtet udbytte fra enkeltmandsejet virksom er efter forfatterens opfattelse ligeledes at regne som kapitalindkomst.

Stk. 2. Ved opgørelsen af indtægten ved personligt arbejde fra egen virksomhed efter stk. 1, fradrages for personer uden for virksomhedsordningen de udgifter, der er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indtægten m.v., som nævnt i personskattelovens § 3, stk. 2, bortset fra udgifterne efter denne bestemmelses nr. 3.

LBK nr 983 af 23/09/2019 Gældende (Pensionsloven)

Personligt tillæg, varmetillæg, petroleumstillæg og helbredstillæg

§ 14. Personligt tillæg kan udbetales til folkepensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige. Kommunen træffer afgørelse herom efter en nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

Stk. 4. Tillæg efter stk. 1-3 kan tidligst ydes med virkning fra det tidspunkt, hvor folkepensionen er tilkendt, jf. § 12.

Eksempler på konsekvenser for ganske almindelige danskere underlagt den gensidig forsorgelsespligt på fortidspensionsområdet ("2003-regler")

Når man følger den offentlige debat om den gensidig forsorgelsespligt, kan man let få den opfattelse, at den begrænser sig til nogle få tusinde kroner om måneden for skat - nemlig i form af to ydelser: en for enlige og en for samlevende.

Det er som de følgende eksempler viser langt fra tilfældet. Eksemplerne er beregnet ud fra gældende lovgivning og kan tjekkes på borger.dk;

<https://www.borger.dk/Handlingsside?selfserviceld=883909f4-d29f-4fd4-9b2e-a84344c9ac25>

Loven rammer således helt almindelige danskere med helt almindelige indkomster langt hårdere end de ca. 3000 kr, der er i forskel i ydelserne for enlige og samlevende fortidspensionister. Bl.a. fordi der også modregnes med 30% i partnerens indkomster over 249728 kr.

Dertil kommer bortfald af ydelser som boligsikring og tilskud til fri- og efterskoler, som er bopælsafhængige indkomster.

Har fortidspensionisten en forsikring mod erhvervsevnetab, modregnes der også i den med 30% af beløbet over 125000 kr. for samlevende.

I praksis betyder det, at det for helt almindelige familier, som bliver ramt af alvorlig sygdom eller ulykke er umuligt, at opretholde en levestandard på et bare nogenlunde niveau. Noget der ikke kun rammer fortidspensionisten, men hele familien, som er ramt af gensidig forsorgelsespligt.

I de følgende beregninger skal vi bl.a. se på hvordan modregningen på de 30% i fortidspensionistens pension af partnerens indtægt, praktisk talt umuliggør for den raske part i en ulykkesramt familie at kompensere for familiens indkomsttab ved at påtage sig ekstra arbejde.

Beregningerne viser også hvad det koster at blive betragtet som samlevende, hvis man som fortidspensionist forelsker sig i og bliver samlevende med en arbejdende partner.

I den forbindelse er et helt almindelig scenarie i dagens Danmark for mange sammenbragte familier, at man af praktiske årsager "med dine og mine børn" vælger ikke at have fællesøkonomi. Den fortidspensionerede må i sådanne tilfælde på et tidligt tidspunkt gøre sig overvejelser om det rimelige i at skulle bede den nye partner kompensere for en del af indkomsttabet ved sammenflytningen, ikke mindst når fortidspensionisten selv har en forsorgelsespligt af egne børn. Den arbejdende part må samtidig gøre sig overvejelser om man er villig til at overtage en del af forsorgelsespligten af den fortidspensionerede kæreste og dennes evt. børn med alt hvad det indebærer, som når fx den nye partner bliver pålagt en modregning på 30% af ekstraintægter som fx overarbejde og bonusser?

De første 4 beregninger tager alle udgangspunkt i en 40 årig pædagog med 2 børn, som fortidspensioneres pga. svær sygdom: Hun har gennem sit flerårige arbejde som pædagog en pensionsopsparing gennem Pædagogernes Pension, som indeholder en forsikring mod erhvervsevnetab på 10500 kr om måneden.

Eksempel 1 (enlig fortidspensioneret pædagog)

Den fortidspensionerede er alenemor til to børn. De bor i en lejlighed på 80 m² og 3 værelser. Lejligheden betaler hun 9000 kr for i måneden.

Efter fradrag i hendes fortidspension (som følge af hendes erhvervsevnetabsforsikring), indbetaling til ATP og den supplerende arbejdsmarkedspension modtager hun 17424 kr i offentlig fortidspension. Dertil kommer hendes erhvervsforsikring på 10500 kr i ialt 27924 kr for skat. Efter skat har hun 18545 kr og dertil 2029 kr i boligsikring 20574 kr.

Derudover kan hun regne med at blive kompenseret yderligere økonomisk hvis fx hendes børn skulle komme på efterskole, hvor hendes egenbetaling er afhængig af husstandsindkomsten.

	Før skat efter AM-bidrag	Pr. mdr. for skat	Beregnet efter skat
Egen indkomst			
Pædagogernes Pension	126000	10500	
Samlede indkomst	126000	10500	
Indtægt i alt	126000		
- Fradrag (78800)	-78800		
Beregningsgrundlag	47200		
Fortidspension for fradrag	226500	18875	
Fradrag i pension - 30% af beregningsgrundlag	-14160	-1180	
- SUPP	-2124	-177	
- ATP	-1128	-94	
Offentlig fortidspension	209088	17424	10629
Pædagogernes Pension	126000	10500	7916
Fortidspension efter modregning	209088	17424	
Pension i alt	335088	27924	18545
Boligstøtte 80m2 3 værelser 2 børn 9000 kr i leje			2029
Indtægt ialt efter skat			20574

Eksempel 2 (fortidspensioneret pædagog samlevende med lærer)

Samme pædagog flytter nu sammen med en lærer, som har en indkomst på 32000 kr om måneden før skat.

Herefter går hun fra en basisydelse for enlige på 18875 kr til en ydelse på 16044 kr inden modregning i partnerens og egne indtægter (privat pension).

Efter AM-bidrag er hendes partners indtægt 353280 kr om året. Fra dem må hun trække 249728 kr. Tilbage er 103552 kr, som lægges sammen med hendes egen pension på de 126000 kr årligt. Fra dette beløb må hun nu trække 125000 kr og derved fremkommer hendes beregningsgrundlag på 104552 kr, som herefter modregnes med 30%.

Det betyder, at hendes offentlige fortidspension nu falder til 13159 kr - svarende til 4265 kr mindre om måneden i offentlig fortidspension (før skat).

Hun har alt ialt nu 15943 kr udbetalt efter skat. Da hendes boligsikring på 2029 kr. samtidig bortfalder betyder det, at hun alt i alt mister 4631 kr (efter skat) i forhold til at bo alene.

Dermed mister hun knap en fjerdedel af sin indkomst efter skat i forhold til sin tidligere indkomst som enlig fortidspensionist.

Bortfald af boligsikringen er i øvrigt ikke lig med forholdsmæssig færre udgifter til bolig, da en sammenbragt familie alt andet lige vil have behov for en større, dyre og mere energikrævende bolig.

Derudover vil hun opleve, at skulle betale mere hvis hun fx ønsker at sende sine børn på efterskole, da den udgift som sagt ikke er afhængig af hendes indtægt, men bopælens.

Fortidspensioneret pædagog samlevende med lærer

	For skat efter AM-bidrag	Pr. mdr. for skat	Beregnet efter skat
Samlevers indtægt efter AM	353280	29440	
- fradrag	249728		
Lon minus fradrag (højest 256100)	103552		
Egen indkomst			
Pædagogernes Pension	126000	10500	
Samlede indkomst	126000	10500	
Indtægt i alt	229552		
- Fradrag (125000)	-125000		
Beregningsgrundlag	104552		
Fortidspension for fradrag	192528	16044	
Fradrag i pension - 30% af beregningsgrundlag	-31366	-2614	
- SUPP	-2124	-177	
- ATP	-1128	-94	
Offentlig fortidspension	157910	13159	8027
Pædagogernes Pension	126000	10500	7916
Fortidspension efter modregning	157910	13159	
Pension i alt	283910	23659	15943

Konsekvens af partners merindtægter (eksempel 2)

Hvis hendes nye partner påtager sig ekstraarbejde, så modregnes det også med 30% i hendes pension. Det betyder, at det for en familie ramt af gensidig forsorgerpligt praktisk talt er umuligt at hæve sin indkomst og dermed kompensere for det indtægtstab en fortidspension medfører. En merindtægt på 10000 kr vil således betyde at parret tilsammen har 3782 kr tilbage (endda når partnerens trækprocent er så lav som 39%). Hvis parret ikke har fællesøkonomi, betyder det helt konkret for fortidspensionisten et minus på 1830 kr i hendes udbetalinger efter skat, at partneren har tjent 10000 kr ekstra, som hun ingen andel har i.

Værdi af samlevers ekstra indtægt på 10000 kr

Efter AM	9200	
- Fortidspensionist skal modregnes med 3000 kr og der mistes dermed efter skat	-1830	
- Skat (på 39%)	-3588	
Samlet gevinst af ekstra arbejde	3782	Samlet beskatning 62% af ekstraindtægt

Eksempel 3 (fortidspensioneret pædagog samlevende med sælger)

Hvis den fortidspensionerede pædagog flytter sammen med en sælger med en månedlig indkomst på ca. 44900 kr for AM-bidrag, så ser regnestykket således ud:

Forst går hun igen fra en basisydelse for enlige på 18875 kr til en ydelse på 16044 kr for samlevende.

Efter AM-bidrag er hendes partners indtægt 495728 kr om året. Fra dem må hun igen trække 249728 kr. Tilbage er 246000 kr, som lægges sammen med hendes egen pension på de 126000 kr årligt. Fra dette beløb må hun trække 125000 kr og derved fremkommer hendes beregningsgrundlag på 247000 kr, som nu modregnes med 30%.

Hendes offentlige fortidspension falder dermed til 9598 kr - svarende til 7826 kr mindre om måneden i offentlig fortidspension (for skat) som enlig.

Det betyder, at hun incl. sin egen erhvervsevnetabsforsikring får 13771 kr udbetalt efter skat.

Da hendes boligsikring på 2029 kr også bortfalder betyder det, at hun alt i alt mister 6803kr (efter skat) i forhold til at bo alene. Det til trods for at hendes nye familie alt andet lige vil have brug for en større og dyrere bolig

Dermed mister hun knap en tredjedel af sin indkomst efter skat i forhold til sin tidligere indkomst, som enlig fortidspensionist.

Fortidspensioneret pædagog samlevende med sælger

	Før skat efter AM-bidrag	Pr. mdr. for skat	Beregnet efter skat
Samlevers indtægt efter AM	495728	41311	
- fradrag	249728		
Løn minus fradrag (højest 256100)	246000		
Egen indkomst			
Pædagogernes Pension	126000	10500	
Samlede Indkomst	126000	10500	
Indtægt i alt	372000		
- Fradrag (125000)	-125000		
Beregningsgrundlag	247000		
Fortidspension for fradrag	192528	16044	
Frdrag i pension - 30% af beregningsgrundlag	-74100	-6175	
- SUPP	-2124	-177	
- ATP	-1128	-94	
Offentlig fortidspension	115176	9598	5855
Pædagogernes Pension	126000	10500	7916
Fortidspension efter modregning	115176	9598	
Pension i alt	241176	20098	13771

Konsekvens af partners merindtægter (eksempel 3)

Hvis hendes nye partner ønsker at påtage sig ekstraarbejde, så modregnes det i lighed med tidligere eksempel med 30% i hendes pension. Igen betyder det, at det for en familie ramt af gensidig forsorgerpligt er praktisk talt umuligt at hæve sin indkomst som familie og dermed kompensere for det indtægtstab en førtidspension medfører. En merindtægt på 10000 kr vil for familien her således betyde at parret tilsammen har 3782 kr tilbage (endda når partnerens trækprocent i dette tilfælde kun er sat til 42%). For førtidspensionisten udgør modregningen alene 3000 kr før og 1830 kr efter skat. På trods af, at hun ikke selv har haft en indtægt kommer hun til at efterbetale hvad der svarer til 1830 kr til Udbetaling Danmark. Også uden, at hun formelt kan kræve at få dem kompenseret af partneren, som er den der har haft en merindtægt, en merindtægt som hun "beskattes" af.

Provenue af 10000 kr for parret (førtidspensionisten samlevende med sælgeren)

Værdi af samlevers ekstra indtægt på 10000 kr	
Efter AM	9200
- Fortidspensionist skal modregnes med 3000 kr og mister dermed efter skat	-1830
- Skat (på 42%)	-3864
Samlet gevinst af ekstra arbejde	3506
	Samlet beskatning 65% af ekstrairntægt

Eksempel 4 (førtidspensioneret pædagog samlevende med ingeniør)

Den foromtalte førtidspensionerede pædagog flytter i dette eksempel sammen med en ingeniør med ledelsefunktion. Ingeniørens månedlige indkomst er på 61595 kr før AM-bidrag. Endnu engang går hun fra en basisydelse for enlige på 18875 kr til en ydelse på 16044 kr for samlevende.

Efter AM-bidrag er hendes partners indtægt 680000 kr om året. Fra dem må hun igen trække 249728 kr. Tilbage er 430272 kr, men da der er lagt loft over modregningerne i partnerens pension modregnes der "kun" i de 256100 kr. De lægges sammen med hendes egen pension på de 126000 kr årligt. Ialt 382100 kr.

Fra dette beløb må hun nu trække 125000 kr og derved fremkommer et beregningsgrundlag på 257100 kr, som efterfølgende modregnes med 30%.

Hendes offentlige førtidspension falder dermed til 9346 kr. Det er 8078 kr mindre om måneden i offentlig førtidspension (før skat), end hun ville have modtaget som enlig.

Med sin egen erhvervssevnetabsforsikring får hun således 13617 kr udbetalt efter skat.

Da hendes boligsikring på 2029 kr også bortfalder betyder det, at hun alt i alt mister 6957 kr (efter skat) i forhold til at bo alene.

Dermed mister hun knap en tredjedel af sin indkomst efter skat i forhold til sin tidligere indkomst som enlig førtidspensionist.

Derudover vil hun igen opleve, at skulle betale mere hvis hun fx ønsker at sende sine børn på efterskole, da den udgift (som tidligere nævnt) ikke er afhængig af hendes indtægt, men bopælens.

Fortidspensioneret pædagog samlevende med ledende ingeniør

	For skat efter AM	Pr mdr efter AM	Beregnet efter skat
Samlevers indtægt efter AM	680000	56667	
- fradrag	249728		
Løn minus fradrag (højest 256100)	430272		
Egen indkomst			
Pædagogernes Pension	126000	10500	
Samlede Indkomst	126000	10500	
Indtægt i alt	382100		
- Fradrag (125000)	-125000		
Beregningsgrundlag	257100		
Fortidspension for fradrag	192528	16044	
Fradrag i pension - 30% af beregningsgrundlag	-77130	-6428	
- SUPP	-2124	-177	
- ATP	-1128	-94	
Offentlig fortidspension	112146	9346	5701
Pædagogernes Pension	126000	10500	7916
Fortidspension efter modregning	112146	9346	
Pension i alt	238146	19846	13617

Eksempel 5 (fortidspensioneret filialdirektør samlevende med bankrådgiver)

En gift filialdirektør i en bank fortidspensioneres p.g.a sygdom. Hun er gift med en leder i det offentlige med en månedsløn på 47000 for AM-bidrag. Efter AM-bidrag svarer det til en årsløn på 518880 kr efter AM-bidrag.

Som gift er basisydelsen på 16044 kr (samlevende).

Fra hendes partners indtægt på de 518880 kr om året fratrækkes nu 249728 kr. Tilbage er 269152 kr. Da der er lagt loft over modregningerne i partnerens indtægt modregnes der "kun" med 256100 kr. De lægges sammen med hendes egen pension på de 336000 kr årligt. Ialt 592100 kr. Fra dette beløb må hun og hendes partner yderligere fratække 125000 kr og derved fremkommer et beregningsgrundlag på 467100 kr, som nu modregnes med 30%.

Hendes offentlige fortidspension falder dermed til 4098 kr om måneden for skat - svarende til 14777 kr mindre end satsen for enlige fortidspensionister.

Alt i alt incl. sin egen erhvervsevnetabsforsikring får hun udbetalt 21090 kr om måneden.

Som reglerne er i dag har selv vellønnede familier i Danmark ingen mulighed for at sikre sig økonomisk mod sygdom og ulykke, uanset hvor meget den raske part tjener eller hvor god en erhvervsevneforsikring den syge måtte have. End ikke kombinationen af en høj erhvervsevneforsikring og en partner med en relativ høj indkomst, kan sikre en familie en indkomst i nærheden af det, de havde da begge var erhvervsaktive, raske og i job.

Fortidspensioneret filialdirektor - 28000 kr pr mdr mod erhvervsevnetab gift med

	For skat efter AM-bidrag	Pr. mdr. efter AM-bidrag	Beregnet efter skat
Samievers Indtægt efter AM	518880	43240	
- fradrag	249728		
Løn minus fradrag (højest 256100)	269152		
Egen indkomst			
Finansforbundets Pensionsordning	336000	28000	
Samlede indkomst	336000	28000	
Indtægt i alt	592100		
- Fradrag (125000)	-125000		
Beregningsgrundlag	467100		
Fortidspension for fradrag	192528	16044	
Fradrag i pension - 30% af beregningsgrundlag	-140130	-11678	
- SUPP	-2124	-177	
- ATP	-1128	-94	
Offentlig fortidspension	49146	4096	2498
Finansforbundets Pensionsordning	336000	28000	18591
Fortidspension efter modregning	49146	4096	
Pension i alt	385146	32096	21090

Ovenstående beregninger er foretaget af tidligere markedsøkonom og underviser.
I dag fortidspensioneret med svær PTSD og kroniske smertepatient.